

hvortil den skal bruges, burde være lagt paa for lang Tid siden.

Hvad Overførselsloven angaar, kunde jeg have ønsket den meget bedre. Jeg havde hellere set, at Staten havde taget Halvdelen af Fattigudgifterne, lidt større Part i Skolevæsenet og den Slags Ting. Det havde baadet de Kommuner, der ere mest betyngede, og havde i det hele taget været simplere og lettere. Men faktisk har alligevel Landbruget i Forhold svaret for meget i mange Aar. Det kommer jeg bedre til ved Omtale af Bygningsafgiften. Jeg mener, at $\frac{7}{8}$ af Bygningsafgiften snarest er for meget at sende tilbage til Kommunerne. Hvad er det nemlig, der er gaaet for sig i de sidste Aar? Det er det, at Konjunkturerne for Landbruget ere faldne og derved ogsaa Landejendomspriserne. Byerne have paa Grund af Kommunikationsmidlerne, Jernbaner og Dampskibsforbindelser, faaet større Omsætning og Handel, og Industrien har haft ret gode Tider, Priserne i Byerne ere stegne, særlig fordi vi have anvendt Penge paa Jernbanerne og samlet alt rundt omkring fra i Byerne. Navnlig i Kjøbenhavn er der samlet mange Soldater, der er Universitetet, Rigsdagen, Kongehuset osv., og dette har bidraget til, at der her er blevet et Knudepunkt, og at Ejendomspriserne ere stegne. Det vilde da være rimeligt, at man sagde: Der er sket en Forskydning i Ejendomspriserne, og derfor bør man Skridt for Skridt søge at lette Befolkningen ude paa Landet og lægge lidt mere paa inde i Byerne. Den eneste Fordel, som Landbruget har faaet af, at Ejendommene omkring Kjøbenhavn have indbragt deres Ejere, i Reglen Gartnere, Millioner, er den, at der i Reglen er kommet til at hvile lidt Bygningsafgift paa Ejendommene, og denne kommer i Statskassen og anvendes til fælles Formaal. Det er en lille Erstatning, men vi burde selvfølgelig have haft noget mere. Nu kommer man altsaa og siger, at denne Skat paa $\frac{1}{8}$ nær skal falde tilbage til disse Kommuner, som i og for sig have saa mange Forrettigheder og Behageligheder. Jeg tror ikke, at dette er saa heldigt. Det er en stigende Skat, om den end ikke er stærkt stigende, og skulle Byerne vedblive at vokse, vil der være Udsigt til, at vi her kunne faa en noget større Indtægt. Den faa de nu, som sagt, paa $\frac{1}{8}$ nær. Naar vi lade Formueskatten ude af Betragtning og dele Bygningsskatten, Land- og Ligningsskatten og Gammelskatten, saa faa Byerne sikkert ikke alene, hvad der til-

kommer dem, men snarere for meget. De skulde egentlig ikke have mere end $\frac{1}{8}$ af Bygningsafgiften, det havde været mere retfærdigt. Derfor forstaaer jeg ikke den Klage, der er fremkommen fra Byernes Side.

Medens jeg taler om Bygningsafgiften, vil jeg gøre opmærksom paa, at der er den Ulempe, at paa Landet er Bygningsafgiften noget ganske andet end i Byerne. Vi gøre i Virkeligheden Uret mod vore Haandværkere, Møllere og næringsdrivende paa Landet. De skulle vedblive at svare fuld Bygningsafgift, og den Del af Bygningsafgiften, de $\frac{7}{8}$, der gaa tilbage til Kommunen, faa de saa godt som ingen Gavn af, idet det er Hartkornet, der faar den tilsvarende Lettelse. I Byerne er det anderledes, der svare alle enten direkte eller indirekte Bygningsafgift, og naar man lader de $\frac{7}{8}$ gaa tilbage til Kommunens Kasse, faa alle Skatteborgere Lettelse derved. En Møller paa Landet, som svarer 20—30 Kr. i Bygningsafgift, har maaske ikke mere end et Par Skæpper Land, og hans Hartkornsskat bliver derfor ikke lettet i nogen nævneværdig Grad. Heller ikke i Formue- og Indkomstskat faar han, hvis han ikke er en særlig formuende Mand, men blot lever af sin Næring, som de fleste Møllere gøre, nogen nævneværdig Lettelse. Det kan maaske dreje sig om 50 Øre eller 1 Kr., men Bygningsafgift maa han blive ved at svare. Det er ikke retfærdigt, naar man sammenligner ham med dem, der svare Bygningsafgift i Byerne. Paa Landet er Bygningsafgiften aldeles umotiveret og har altid været det. Der er nogle, der mene, at det skulde være en Næringsskat, ligesom ogsaa Hartkornsskatten og Bygningsafgiften i Byerne skulde være det. Saaledes ser jeg ikke paa det, min Betragtning er den, at naar vi Landbrugere have haft Herligheds- og Brugsret osv. over et stort Stykke af Danmark, er det rimeligt, at vi svare nogen Skat deraf, men at en Møller eller Haandværker, der bygger sig henholdsvis en Mølle eller et Hus paa en Plads, som ikke er særlig eftertragtet, hvor han ikke kommer i Vejen for noget, og hvor Jorden ikke er kostbar, og der ikke sker nogen Forbedring af dens Værdi, og derefter sidder og producerer sine Haandværksgenstande, eller hvad det nu er, med Flid og Sparsommelighed, derfor skal svare en særlig Skat, det er og har altid været meningsløst og hidrører fra en aldeles fejl Opfattelse af Skatteforhold. Særlig grelt har Forholdet været, saa længe det har været saaledes paa Landet, at en Mand, der levede af sine Penge,